Szülők az iskolai ételallergia képzettségért, biztonságért.

Segítség az iskolai biztonság megteremtéséhez

Bevezető

Ha megkérdezzük az ételallergiás gyermeket nevelő szülőket, hogy milyen esemény az, ami a legnagyobb szorongást okozza a gyermekük nevelésében, nagy valószínűséggel a bölcsőde, óvoda, iskola kezdés az első helyek valamelyikét fogja elfoglalni. Az otthon megtanult, bevezetett és sikeresen alkalmazott étkezési és egyébb szabályok nem vihetőek át egy az egyben az intézményi környezetbe.
Nagy eséllyel a nevelő, akire rábízzák ételallergiás gyermeküket jóval kevesebb ismerettel rendelkezik (ha egyáltalán rendelkezik ilyennel) az ételallergiáról mint a szülő. Az osztály ill. csoporttársak ill. azok szülei, akik nem érintettek az ételallergiában természetesen még kevesebbet tudnak a kórkép lényegéről.
Kicsit olyan ez, mintha az amúgy jól lefektetett közlekedési szabályokat csak mi ismernénk, és egy olyan közlekedésben vennénk részt, ahol mindenki más a szabályok ismerete nélkül közlekedne. Nem érhet meglepetésként bennünket a tény, hogy ebben a helyzetben gyakoriakká válnak a kisebb-nagyobb, esetenként súlyos balesetek.
Az életet a központi szabályozás általában fázis késéssel követi, és még ha meg is születik, biztosan nem fed le minden részterületet. Az ételallergia "KRESZT" a szakma megalkotta, tudjuk mik azok a módszerek amikkel a "balesetek" elkerülhetőek és mit kell tenni akkor, ha ennek ellenére bekövetkeznek.

Az érintett szülők ezeket a szabályokat, az " ételallergia KRESZ" könyvet jól ismerik, hisz mindennap e szerint élik a családban az életüket. A feladat most az, hogy az oktatási-nevelési intézményeknek is megtanítsák az "ételallergia KRESZ" szabályait és segítsenek azok betartásában.
A MAKIT (Magyar Allergológiai és Klinikai Immunológiai Társaság) az Anafilaxiás Allergiásokért Egyesület és az AKI (Allergia Képzett Iskola) egyesület megalkotta az iskolák számára az Útmutatót, melyhez kapcsolódó online oktatási anyag a honlapunkon is elérhető. Ebben a rövid, gyakorlatias képzésben kifejezetten a szülő szemszögéből vizsgáljuk a lehetőségeket. Az ételallergiás gyermeket nevelő szülőnek proaktív szerepet kell betöltenie, hogy gyermekének az intézménye allergia képzett és biztonságos legyen. Azt próbáljuk számba venni, hogy mi az ami a szülő feladata, és mi az amiben az iskolának kell lépnie, és ezt hogy tudja elősegíteni a szülő mint a megfelelő információk birtokában levő és érintett szakértő.

pn

Képzés felépítése

Az online és nyomtatott anyagunk, segítő információk csokra, amely abban segít, hogy alkossuk meg a KÁOSZ helyett a rendet, a KRESZ-t (Közösségi Rendszabályok Ételallergiások Számára).
Az első részben azt járjuk körül, hogyan készítse fel a szülő saját ételallergiás gyermekét a közösségi létre. Itt a praktikus napi tennivalókon kívül, igyekszünk néhány életkor specifikus tanáccsal is szolgálni.
A második részben ahhoz nyújtunk segítséget, hogy mik azok a főbb területek, amelyeknél az intézményeknek tennivalóik vannak, a korlátozott erőforrások időszakában mik a legfontosabb területek amik nem tűrnek halasztást, és mik azok amit valószínüleg szép lassan tudunk csak megváltoztatni.
A harmadik részben a sikeres tárgyaláshoz szükséges néhány segédanyagot tekintjük át.

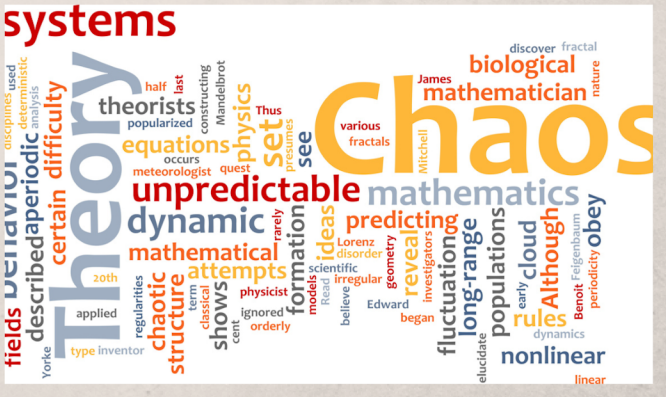

Rövidítések magyarázatai:

- **AAI**- Adrenalin AutoInjector- adrenalint tartalmazó önadagoló szerkezettel bíró injekció. Magyarországon két gyártó típusa van forgalomban (Epipen és Anapen) és mindegyiknél két különböző dózis (150mcg és 300 mcg).
- **MAKIT**- Magyar Allergológiai és Klinikai Immunológiai Társaság
- **AKI**- Allergia Képzett Iskola
- **SAK**- Sürgősségi Anafilaxiás Készlet
- **Iskola**- Az iskolát ebben az anyagban tágabban értelmezzük, minden oktatási-nevelési és gyermekgondozási intézményt, így a bölcsödét, óvodát és minden iskola típust beleértünk.

Alapok

Legfőbb társunk a gyermek!

Ismerjük meg a gyermekünk ételallergiáját

Ahhoz, hogy megfelelően tudjuk az ismereteinket megosztani az iskolákkal, a szülőknek pontosan ismerniük kell gyermekük betegségét.
Ismerni kell a kiváltó allergént, a rosszullét jellemzőit, ha van típusos lefolyását. Tisztában kell lennünk a kiváltó allergén mely élelmiszerekben fordul elő leggyakrabban. A kész élelmiszereken levő jelölések értelmezésében profinak kell lennünk. Keresztallergiák sem kerülhetik el a figyelmünket!
Legjobb, ha ezekről írásos, könnyen éttekinthető jegyzetet készítünk.

Életkortól függetlenül, az anfilaxia elleni harcban a szülők legfőbb társa a gyermek.

Dokumentáljunk!

A mai modern világban, mindig a kezünk ügyében van a fényképezőgép, legtöbbször egy okos telefon alakjában.
A kialakuló tünetek, csalánkiütés, ekzema rosszabbodása vagy bármilyen látható tünet lefényképezése nagy segítség a későbbiekben gondozó orvosunknak, és a betegség megismerésében hasznos eszköz a szülőnek is.
A reakciót okozó étel, vagy annak összetevőit tartalmazó cimkéjének a lefényképezése fontos információkat hordozhat, addig ismeretlen új allergénekre, vagy keresztallergiára hívhatja fel a figyelmet.
Természetesen súlyos allergiás roham esetén a dokumentálásnak csak a veszély elhárítása után van jogosultsága.

Készüljünk fel!

Az anafilaxia ritka (15 év alatt 9.2 /100 000 fő/év), a halálos anafilaxia szerencsére még ritkább (0.30% az anafilaxiás eseteknek). Ugyanakkor a bizonytalanság a kialakulását és megjósolhatatlanságát illetően, fekete árnyként, Demoklész kardjaként lebeg az ételallergiások és családjuk feje felett.

Fel lehet készülni a legyőzésére? A válasz határozott Igen!

Az anafilaxia elhárítására végzett lépéseket el lehet sajátítani. Erre szolgál az AKI legelső programja, melyet itt érhető el:
https://allergiakepzettiskola.teachable.com/p/anaphylaxia
Meg kell tanulni és idősebb gyermeknek (nagyjából 10 év felett) meg kell tanítani az AAI használatát.
Fel kell íratni az életkornak és testsúlynak megfelelő erősségű AAI-t, mindig 2 dobozzal.
Mindig tartsuk magunknál, nagyobb gyermekek pedig maguknál az AAI-t.
Használjuk, ha szükséges. Inkább előbb mint sosem!
Figyeljük a lejáratot, és írassuk és váltsuk ki időben az újat!

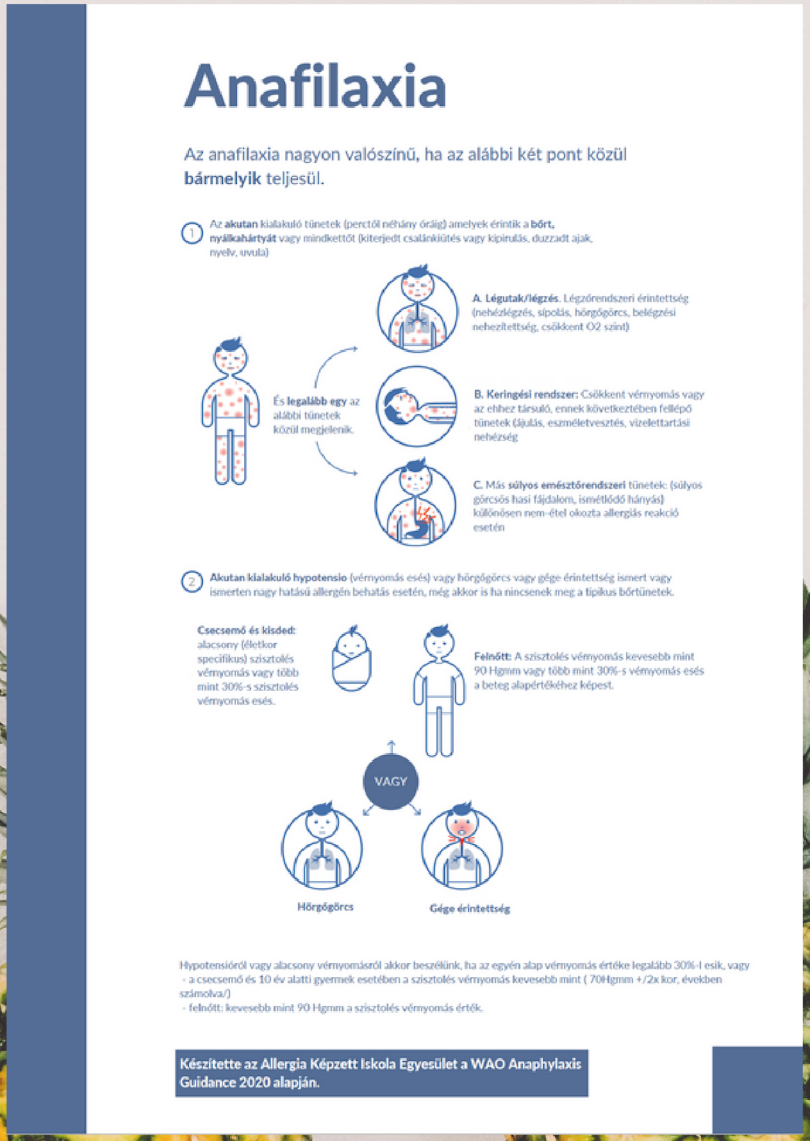

Anafilaxia

Az anafilaxia nagyon valószínű, ha az alábbi két pont közül **bármelyik** teljesül.

1. Az **akutan** kialakuló tünetek (perctől néhány óráig) amelyek érintik a **bőrt, nyálkahártyát** vagy mindkettőt (kiterjedt csalánkiütés vagy kipirulás, duzzadt ajak, nyelv, uvula)

A. Légutak/légzés. Légzőrendszeri érintettség (nehézlégzés, sípolás, hörgőgörcs, belégzési nehezltettség, csökkent O2 szint)

És **legalább egy** az alábbi tünetek közül megjelenik.

B. Keringési rendszer: Csökkent vérnyomás vagy az ehhez társuló, ennek következtében fellépő tünetek (ájulás, eszméletvesztés, vizelettartási nehézség

C. Más **súlyos emésztőrendszeri** tünetek: (súlyos görcsös hasi fájdalom, ismétlődő hányás) különösen nem-étel okozta allergiás reakció esetén

2. **Akutan kialakuló hypotensio** (vérnyomás esés) vagy hörgőgörcs vagy gége érintettség ismert vagy ismerten nagy hatású allergén behatás esetén, még akkor is ha nincsenek meg a tipikus bőrtünetek.

Csecsemő és kisded: alacsony (életkor specifikus) szisztolés vérnyomás vagy több mint 30%-s szisztolés vérnyomás esés.

Felnőtt: A szisztolés vérnyomás kevesebb mint 90 Hgmm vagy több mint 30%-s vérnyomás esés a beteg alapértékéhez képest.

VAGY

Hörgőgörcs

Gége érintettség

Hypotensióról vagy alacsony vérnyomásról akkor beszélünk, ha az egyén alap vérnyomás értéke legalább 30%-l esik, vagy
- a csecsemő és 10 év alatti gyermek esetében a szisztolés vérnyomás kevesebb mint (70Hgmm +/2x kor, években számolva/)
- felnőtt: kevesebb mint 90 Hgmm a szisztolés vérnyomás érték.

Készítette az Allergia Képzett Iskola Egyesület a WAO Anaphylaxis Guidance 2020 alapján.

Ismételjünk, gyakoroljunk!

Régen volt már a súlyos anafilaxiás roham (sajnos 30%-ban ismétlődhet), vagy szerencsére még egyáltalán nem lépett fel?

Megtanultuk, átnéztük a teendőket az AAI használatát, de még nem kellett vagy régen kellett használni?

Kicsit belekényelmesedtünk a mindennapokba hiszen olyan jól mennek a dolgok, olyan ügyesen utasítja vissza gyermekünk a számára allergiás ételt és szerencsére eddig a gyártók is megbízhatóak voltak, hisz nem tévedtek a jelölésekben? Minden rendben a gyermekünk (vagy saját) ételallergiánk körül?

Reméljük ez az egyensúly soha nem borul fel, de sajnos a betegség természete olyan, hogy bármikor találkozhatunk egy nem várt, súlyos reakciót kiváltó eseménnyel (mint közlekedésben a vétlen sofőr balesete).

Ezért nem elég egyszer elsajátítani és a sarokba tenni a sürgősségi ismeretekről szóló képzéseket! Időről-időre át kell nézni, fel kell eleveníteni a teendőket, a gyakorló eszközzel gyakorolni az AAI beadását. Legjobb mindezt fél évente megtenni, és mindenkivel aki érintett gyermekünk gondozásában elismételtetni a teendőket, tüneteket.

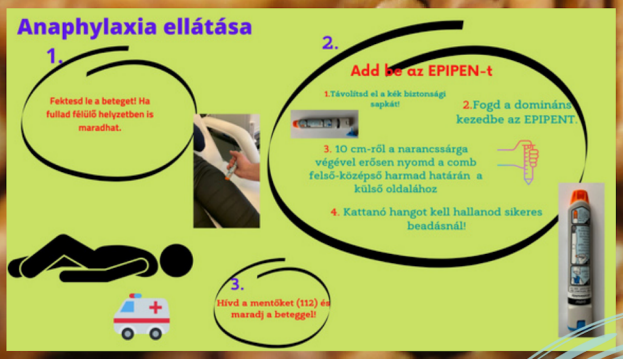

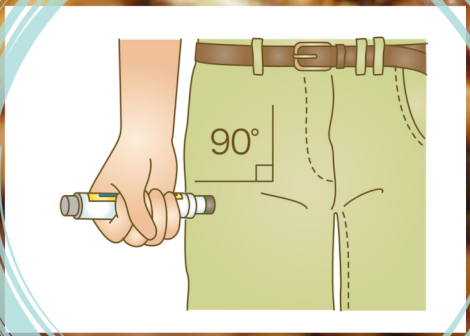

Tanítsuk a gyermekünket!

Nagyon fontos tudnunk, hogy "Életkortól függetlenül, az anfilaxia elleni harcban, a biztonságos környezet kialakításában a szülők legfőbb társa a saját-érintett gyermeke".

Lehet a szülő bármilyen jól képzett, ha ezeket az információkat nem adja át a gyermekének, és így pont a legfőbb érintett nem tudja, hogy mit miért is kell csinálni, mit nem szabad elfogyasztani. Természetesen az információkat mindig az adott életkornak megfelelő módon kell átadni. Legyen bármilyen ügyes is egy 5 éves gyermek teljes egészében nem bízható rá az AAI alkalmazása. Ugyanakkor azzal már tisztában lehet, hogy mikor kell beadni, hol tartja a szülő és kit kell értesíteni ha baj van.

3 éves kor alatt a gyermekek mindent a szájukba vesznek, nem válogatnak, így nagyon szoros szülői kontrol és allergénmentes környezet kialakítása szükséges.

3-7 éves kor között, az óvodai életkorban már megtaníthatóak a gyermekek, hogy kérdezzenek és elmondják, hogy ők mire allergiásak. Természetesen ebben az életkorban nem várható, hogy felismerjék a különböző formában megjelenő ételallergéneket. Viszont megtaníthatóak arra, hogy mindig mossanak kezet étkezés előtt és után is, hogy ne fogadjanak el ismeretlen ételt.

Válaszok

Érdemes megtanítani gyermekünket a következő válaszokra, mondatokra, amelyeket elsősorban akkor kell alkalmazzanak, ha megkínálják őket valamilyen étellel:

Megehetem?
Allergiás vagyok a .....ra.

Nem tudom, hogy megehetem-e mert allergiás vagyok?
Kérdezd meg anyukámat!

Köszönöm, nem kérem.
Allergiás vagyok a tejre, mogyoróra, dióra, tojásra stb

Iskoláskorban egyre nagyobb felelősséget vállalnak a saját ételallergiájuk menedzselésében. Fokozatosan megtanulják értelmezni az ételek összetevőit tartalmazó címkéket. Felismerik az adverz reakciót. 10 éves kor környékén el tudják sajátítani az AAI használatát.

Természetesen az a jó, ha a gyermek már egészen kicsi korától kezdve részt vesz az ételallergiát övező napi teendőkben. Figyeli, így szép lassan megérti miért olvassa az édesanya az ételek címkéit. Besegíthet nyugodtan, kérdezhet így fokozatosan megtanulja értelmezni azokat.

"1.A tanulók egészségét és biztonságát minden azt veszélyeztető tényezővel szemben védelemben kell részesíteni. Hangsúlyozni kívánom, hogy a gyermek jogainak tiszteletben tartása és védelme nem merülhet ki abban, hogy tartózkodni kell a megsértésüktől, hanem gondoskodni kell az érvényesülésükhöz szükséges feltételekről is. Ez utóbbi követelménybe beleértendőek mindazoknak a biztosítása, amelyek a köznevelési intézmény dolgozói számára megteremtik a megfelelő gondoskodáshoz szükséges tudást, így a jelen esetben a szükséges speciális képzést, ezentúl pedig rendelkezésre állnak a megfelelő tárgyi feltételek, a szükséges gyógyászati eszközök is. Önmagában tehát az eszközök megléte valóban nem jelent biztonságot, annak használatára is figyelmet kell fordítani.

Alap, amelyre hivatkozni lehet

Alapvető Jogok Biztosának állásfoglalása nagyon fontos számunkra.

2. Az ESZK állásfoglalása szerint az adrenalin injekció az anafilaxia ellátásának legfontosabb eszköze, éppen ezért rendelkezésre állása – hasonlóan például a defibrillátorhoz, amely hirtelen szívmegállás esetén menthet életet – rendkívül sokat segíthet a súlyos allergiás reakciók azonnali ellátásában. Az anfilaxiás sokk felismerése és az adrenalin injekció beadásának módja rövid felkészítést követően elsajátítható. Megfelelő oktatást követően pedig a köznevelési intézmény pedagógusai vagy más dolgozói közre tudnak működni az anafilaxiás sokk kezelésében. Orvosszakmai véleményük szerint az Anapen és az Epipen egyaránt adrenalin tartalmú készítmény és az anafilaxia ellátásában életmentő eszköz. Az ESZK szerint az anafilaxia felismerése nem mindig könnyű, elsősorban szakember feladata, de megfelelő oktatással elérhető, hogy a tünetek felismerése széles körben ismertté váljon."

A végkövetkeztetések közül számunkra az alábbi a legfontosabb.

" az Ajbt. 31. §-a alapján felkérem a köznevelésért és az egészségügyért felelős belügyminisztert, hogy

a.) tegye meg a szükséges intézkedéseket a köznevelési intézmények adrenalin hatóanyagú injekcióval történő ellátásának biztosítására, annak rendszeres ellenőrzésére;

b) teremtse meg a nevelési-oktatási intézmények alkalmazottai, szakdolgozói oktatásának lehetőségeit az anafilaxia tüneteinek felismerése és az autoinjektor használatának tekintetében.

c) jelentésem tartalmát ismertesse valamennyi köznevelési intézmény vezetőjével."

Az AKI (Allergia Képzett Iskola) program megálmodójaként és alapítójaként kezdettől fogva azon az álláspontón voltunk a szakmai szervezetekkel (MAKIT), hogy az Epipen iskolai kihelyezése önmagában nem oldja meg az intézmények allergia biztonságát, ennek mindenképpen együtt kell járnia - és jobb esetben meg kell előznie - a megfelelő oktatással az anafilaxiáról és az ételallergiáról.

Az Alapvető Jogok Biztosának állásfoglalása jelentős támogatást jelent a szülők számára is hogy ismeretükkel és munkájukkal segítség saját iskolájuk Allergia Képzettté és Biztonságossá válását.

Legyen az iskolánk Allergia Képzett Iskola!

Meggyőződésünk szerint a biztonságot az ételallergiások számára az erről szóló ismeretek minél szélesebb körben való elterjesztése biztosíthatja. Az ismeretek terjesztésének egyik leghatékonyabb módja a személyes részvétel. Ebben nagyon fontos szerepet játszanak az ételallergiában érintett családok. Ők a vízbe dobott kő, és csak az energiájuktól függ, hogy az általuk keltett hullámok milyen messzire jutnak és mennyi embert érnek el. Segítséget szerencsére már több civil szervezettől is kaphatnak (ilyen a legfőbb partnerünk az Anafilaxiás Allergiásokért Egyesület is, de több helyi szervezet is ténykedik ezen a területen). Képzési anyagok tekintetében pedig a MAKIT és az AKI (Allergia Képzett Iskola egyesület) is nyújt a szülőknek és a pedagógusoknak segítséget.

Mint korábban írtam, véleményünk szerint a szülőknek proaktív szerepet kell betölteni az iskolák, pedagógusok képzésében. A képzési anyag rendelkezésre áll, tehát a proaktív szerep abban kell megnyilvánuljon, hogy ismertessék meg a helyi pedagógusokat ezzel az anyaggal, kérjék meg őket, hogy minél többen végezzék el az anyagot így biztonságosabbá téve gyermekük számára az iskolát.

Az előző fejezetben ismertetett Alapvető Jogok Biztosának állásfoglalása alapján kijelenthetjük, hogy minden gyermeknek joga van az őt nevelő-oktató intézményben a biztonsághoz, és ez nem csak passzív, hanem aktív teendőket is igényel az intézményektől.

Mivel az intézmények számára ez egy teljesen új terület, kevés ismerettel, esetenként annál több félelemmel, a szülőknek türelmet, empátiát javaslunk az iskolával történő együttműködésben . Ugyanakkor, ahhoz hogy megteremtsük az ételallergia-biztonságos iskolát a kellő határozottság és elhivatottság nagyon fontos.

Az Allergia Képzett Iskola cím teljesítéséhez az alábbi oktatáshoz kötődő feltételek szükségesek:

- Az intézményben dolgozók 80%-a végezze el online vagy személyesen az AKI programját.
- Az intézményből létszámtól függően több, de minimum két személy, személyes oktatáson sajátítsa el az AAI használatát.
- Minimum 2 évente a képzés megismétlése szükséges, de javasoljuk, hogy minden tanévkezdésnél egy rövid ismeretfrissítést, akár az első értekezleten tegyenek meg.
- A belépő új dolgozók – munkakörtől függetlenül- képzése javasolt és elvárt.
- Nagyobb létszámú intézményeknél ételallergia felelős személy kinevezése javasolt.
- Javasoljuk egy olyan könnyen elérhető, akár fényképes allergia regiszter bevezetését, amelyben az ételallergiás gyermekek legfontosabb adatai
  - név, osztály, osztályfőnök
  - szülői elérhetőség telefonszámmal
  - allergia típusa
  - Saját AAI- rendelkezésre áll vagy sem?
- Az allergia regisztert vagy annak másolatát a Sűrgősségi Anafilaxia Készlet (SAK) mellett szükséges tartani.
- AAI vagy még jobb a SAK megléte az iskolában.

Teremtsük meg az alapokat!

Ahhoz, hogy a minimális biztonság meglegyen az ételallergiások számára az intézményekben, néhány alap feltételnek mindenképpen teljesülnie kell:

1.Tudni kell kik azok az allergiás gyermekek akik iskolánkba járnak, és mire allergiásak.
2.Képezni kell a közvetlen személyzetet, első lépésben: Alsó tagozatban az ételallergiás gyermek osztályfőnökét, a napközis tanárt, felsőben pluszban az osztályban tanító összes tanárt. Képezni kell az étkeztetésben részt vállaló személyzetet is.
3..AAI beszerzése és megfelelő helyen történő tárolása.

Hangsúlyozzuk, ezek a lehető legminimálisabb feltételek, és közel sem elegendőek az AKI cím eléréshez, az elérhető maximális biztonság megteremtéséhez de kiindulási alapnak elfogadhatóak.

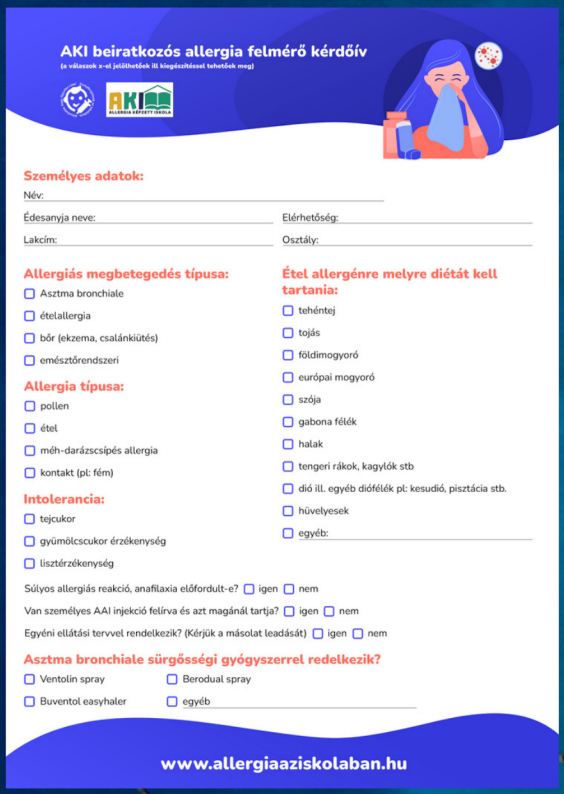

AKI beiratkozós allergia felmérő kérdőív

(a válaszok x-el jelölhetőek ill. kiegészítéssel tehetőek meg)

Személyes adatok:

Név:

Édesanyja neve: Elérhetőség:

Lakcím: Osztály:

Allergiás megbetegedés típusa:

- ☐ Asztma bronchiale
- ☐ ételallergia
- ☐ bőr (ekzema, csalánkiütés)
- ☐ emésztőrendszeri

Allergia típusa:

- ☐ pollen
- ☐ étel
- ☐ méh-darázscsípés allergia
- ☐ kontakt (pl: fém)

Intolerancia:

- ☐ tejcukor
- ☐ gyümölcscukor érzékenység
- ☐ lisztérzékenység

Étel allergénre melyre diétát kell tartania:

- ☐ tehéntej
- ☐ tojás
- ☐ földimogyoró
- ☐ európai mogyoró
- ☐ szója
- ☐ gabona félék
- ☐ halak
- ☐ tengeri rákok, kagylók stb
- ☐ dió ill. egyéb diófélék pl: kesudió, pisztácia stb.
- ☐ hüvelyesek
- ☐ egyéb:

Súlyos allergiás reakció, anafilaxia előfordult-e? ☐ igen ☐ nem

Van személyes AAI injekció felírva és azt magánál tartja? ☐ igen ☐ nem

Egyéni ellátási tervvel rendelkezik? (Kérjük a másolat leadását) ☐ igen ☐ nem

Asztma bronchiale sürgősségi gyógyszerrel redelkezik?

- ☐ Ventolin spray
- ☐ Berodual spray
- ☐ Buventol easyhaler
- ☐ egyéb

www.allergiaaziskolaban.hu

Ételallergiások számbavétele

Itt, ennél a pontnál a szülői felelősség nagyon markáns. Egyértelműen a szülőnek kell jeleznie az intézmény felé, hogy gyermeke ételallergiás, fokozott figyelmet igényel. Ezt akkor is meg kell tenni, ha valamilyen oknál fogva az intézmény erre nem kérdez rá. El kell érni, hogy erről írásos dokumentáció készüljön, mely tartalmazza az allergia típusát, a kerülendő ételeket, keresztallergiákat az esetlegesen használt gyógyszereket. Érdemes ehhez csatolni az Egyéni sürgősségi cselekvési terv egy másolatát. Nyilatkozni kell arról is, hogy a gyermek magánál hordja a nem lejárt AAI-t és arról is nyilatkozni érdemes, hogy életveszély esetén amennyiben valamiért a saját AAI nem működik, a tartalék, iskolában tárolt adrenalin (AAI) beadható.

SPECIFIKUS INTÉZKEDÉSI TERV AZ INTÉZMÉNYBE BEIRATKOZOTT ANAFILAXIA KOCKÁZATÚ ALLERGIÁS GYERMEK ESETÉN:

BEIRATKOZÁSNÁL:

- Szülő kitölti az „Allergia felmérő kérdőívet".
- Szülő leadja a szakorvos által kiadott ambuláns lap másolatot, benne allergének megnevezése, anafilaxia kockázat rögzítése.
- Szülő leadja a szakorvos által kiadott egyéni ellátási terv (EET) másolatát az intézménynek.
- Diétás igények és lehetőségek egyeztetése.
- Szülői beleegyező nyilatkozat a gyógyszerbeadásról.

BEIRATKOZÁS UTÁN, TANÍTÁS MEGKEZDÉSE ELŐTT:

- Intézmény értesíti az iskolaorvost és védőnőt anafilaxiás allergiás gyermek beiratkozásáról.
- Intézményi pedagógusok, dolgozók értesítése, hogy ételallergiás gyerek jár az intézménybe (Ételallergiások dosszié.)
- Érintett gyermek osztályfőnökének, osztálytársainak és szüleinek értesítése, tájékoztatás az étkezési szabályokról.
- Osztályterem allergénminimalizása, tanteremben való étkezés szabályai (kézmosás étkezés előtt és után, asztalok letörlése).
- Külső élelmiszer behozatala, ünnepségek, kirándulások szabályai osztálytársak számára.

- A gyermeknél minden tanítási napon saját sürgősségi felszerelés van: benne 2 db saját AAI, egyénre szabott kezelési terv, sürgősségi, vészhelyzeti telefonszám.
- Az ételallergiás gyermek felügyelőjének, tanárának szükséges elvégeznie az AKI programot és tisztában kell lennie az AAI beadás szabályaival.
- Ismert ételallergiás gyermek anafilaxiája esetén a vele lévő pedagógus az egyéni ellátási terv alapján látja el a gyermeket, elsősorban a saját gyógyszereivel, szükség esetén az intézmény gyógyszereivel.
- Intézményen kívüli programok: allergiás gyermek mindig vigye magával saját sürgősségi felszerelését, pedagógus ellenőrizze ezt!

Az intézménynek minden évben fel kell mérni az ételallergiások számát, ellenőrizni, hogy van-e változás az előző évhez képest. Minden új belépőnél rögzíteni kell, hogy van-e ételallergia és ha van milyen típus.

Az iskolának erről egy regisztert érdemes vezetnie.

Ételallergia az iskolában - letölthető útmutató

Ételallergia az iskolában - letölthető útmutató iskolák, óvodák számára az Allergia Képzett Iskola

Iskolai személyzet képzésének elősegítése

Az iskola vezetőivel és az osztályfőnökkel történő megbeszéléseken hangsúlyozni kell, hogy az ételallergiások számára a legnagyobb biztonságot az jelenti, ha az intézmény dolgozói megfelelő ismeretekkel rendelkeznek az ételallergiáról általában, és a súlyos allergiás reakció, az anafilaxia kialakulásáról megelőzéséről és ellátásáról. A beszerzett AAI, melyet egyszer az átadáskor megmutattak, senkinek az életét sem fogja megmenteni fél év múlva, ha alapos és szinten tartott ismeretekkel nem rendelkezünk az anafilaxia tüneteiről.

Mutassák meg, hogy van erre már kidolgozott online program,amely otthon, könnyen elvégezhető, a személyes képzést pedig a megfelelő egészségügyi személyzet (iskolaorvos, gyermekorvos, erre trénert védőnő) biztosan szívesen megtartja.

Alapkövetelmény, hogy minden olyan nevelő a gyermek napközbeni gondozásában részt vesz, legyen képzett, de az ideális az, ha az iskolában mindenki tudja mi az ételallergia, képes felismerni az anafilaxia korai tüneteit és annak elhárításért tenni is tud.

Alapismeretek az Anafilaxia Felismeréséről és Ellátásáról - ne...

Ételallergiák felismerése és az Anaphylaxia ellátása az iskolákban

teachable.com

Tartalék AAI

Kérjék meg iskola vezetését, hogy szerezzenek be tartalék AAI-t. Ennek elhelyezése könnyen megközelíthető és könnyen hozzáférhető, biztonságos helyen kell megtörténjen a megfelelő adminisztratív teendőkkel együtt. lsd Útmutató az iskolák számára.

Kérjék meg a gyermek gondozóját, hogy mutassa meg a tartalék AAI helyét, és kérjék meg az iskolát, hogy megfelelő módon kommunikálják, hogy hol érhető el az AAI, és plakátolják ki a helyét.

Amennyiben van olyan kinevezett személy, aki felelős az ehhez köthető adminisztratív feladatokért, vegyék fel vele a kapcsolatot.

Biztonságos étkezés elősegítése

A megfelelő, adott allergéntől mentes étkezés az ételallergia biztonság megteremtésének az alapja. Nem elég csak leadni gyermekünk allergénmentes étkezési igényét az irodában, hanem érdemes átbeszélni az étkezések kapcsán a következőket:

Ki biztosítja az ételt az intézményben?

Az étkezést biztosító cég, esetleg helyi konyha rendelkezik -e kellő tapasztalattal az allergiások étkeztetése terén? Van-e erre kidolgozott protokolja? Elkülönítve, külön csak erre használt edényekben történik a főzés és étel előkészítés?

Van külön allergiás asztal az étteremben, - nem javasolt a kirekesztés miatt- vagy együtt történik az étkezés?

Az étteremben biztosított két étkező között az asztal lemosása, allergén mentesítése?

Megkaphatja-e előre a következő heti étlapot?

Az étkezést felügyelő személy képzett-e az ételallergiákból, anafilaxiából? Képes szükség esetén beadni az AAI-t?

Kérdezzünk rá, hogy a tartalék AAI milyen messze van elhelyezve az étkezőtől?

Tágabb környezet képzése

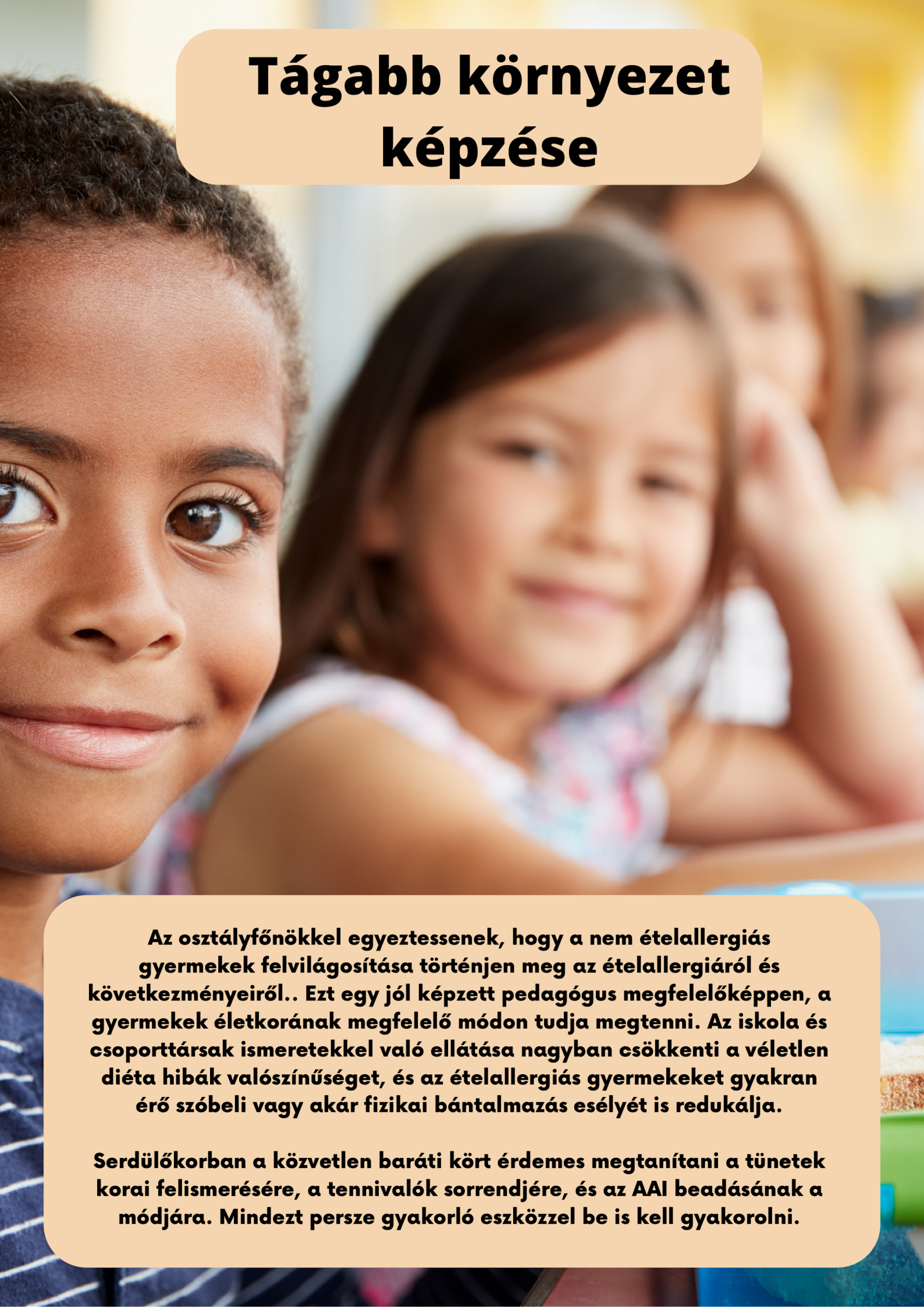

Az osztályfőnökkel egyeztessenek, hogy a nem ételallergiás gyermekek felvilágosítása történjen meg az ételallergiáról és következményeiről.. Ezt egy jól képzett pedagógus megfelelőképpen, a gyermekek életkorának megfelelő módon tudja megtenni. Az iskola és csoporttársak ismeretekkel való ellátása nagyban csökkenti a véletlen diéta hibák valószínűséget, és az ételallergiás gyermekeket gyakran érő szóbeli vagy akár fizikai bántalmazás esélyét is redukálja.

Serdülőkorban a közvetlen baráti kört érdemes megtanítani a tünetek korai felismerésére, a tennivalók sorrendjére, és az AAI beadásának a módjára. Mindezt persze gyakorló eszközzel be is kell gyakorolni.

Saját AAI iskolai tárolása

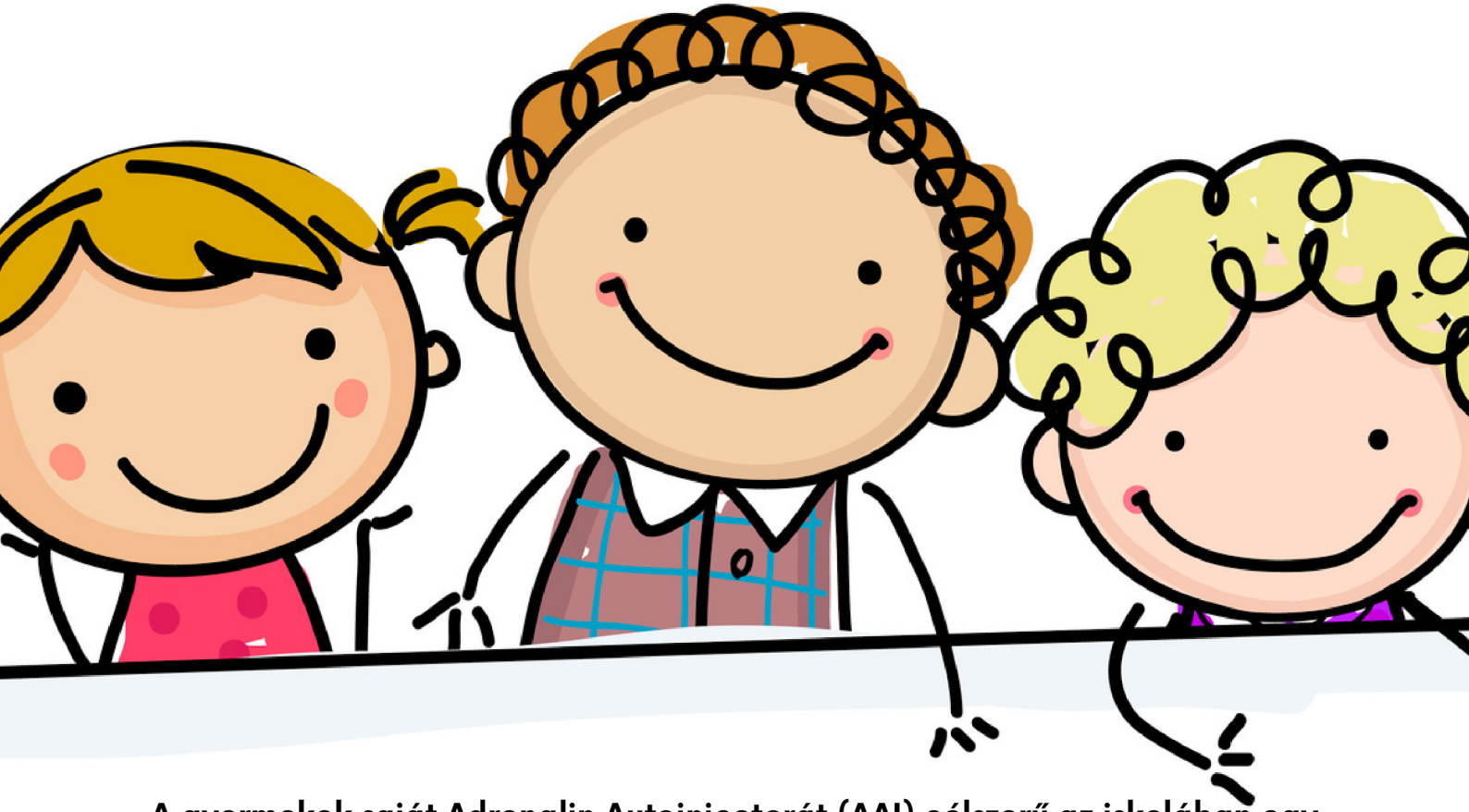

A gyermekek saját Adrenalin Autoinjectorát (AAI) célszerű az iskolában egy erre kijelölt, biztonságos helyen tárolni. Lehet ez a csoport szoba, osztály terem (állandó terem esetén), vagy akár a portás fülke, tanári szoba. Mindenképpen olyan helység szükséges ami mindig elérhető.

Az Adrenalin injectiót tartalmazó doboznak személyre szólónak kell lennie és első ránézésre beazonosítható kell legyen. Tudnunk kell melyik gyermekhez tartozik.

Ezért javasoljuk, hogy a doboz külső oldalán az alábbi információk szerepeljenek.

Gyermek neve,
Osztály/csoport amelybe jár.
Allergia típusa.
Testsúly kg-ban
Az adrenalin injectió lejárata
Fénykép a gyermekről
Szülők elérhetősége.
A doboz belsejében az egyéni ellátási terv is kapjon helyet.

Összefoglalás

Foglaljuk össze mire kell figyeljen a szülő, amikor ételallergiás gyermekét beiratja a gyermekintézménybe.

Mit kell biztosítania az intézménynek ahhoz, hogy az ételallergiás gyermekek biztonságban legyenek?

Minimális elvárások:

1.Az ételallergiás gyermekkel közvetlen kapcsolatban levő, tanítók, gondozók képzettek legyenek az ételallergiáról, anafilaxiáról. Ezt számon kérhető módon igazolni is tudják. (Pl: AKI oklevél)
2.Tartalék AAI legyen az intézményben. Annak használatával igazolható módon tisztában vannak.
3.Az intézménybe járó ételallergiásokról pontos nyilvántartást vezetnek.
Az allergén mentes étkezés biztosított kell legyen.
4.A minimális elvárásokon túl legjobb ha az iskola teljesíti az AKI (Allergia Képzett Iskola) elnyeréséhez szükséges feltételeket.

Ne feledjük, minden gyermeknek joga van a biztonsághoz!

Záró gondolatok

Az ételallergiások számának a növekedése a modern világ velejárója. Egyre több és több ételallergiás gyermek fog belépni az intézményi oktatás és nevelés körülményei közé. Gyermekintézményeink sajnos még nem ételallergia-biztonságosak és képzettek. Szerencsére azonban egyre több és több iskola, óvoda és bölcsőde ismeri fel, hogy a gyermekeink biztonsága érdekében ezen változtatni kell.

A szakma és a civil szervezetek az utóbbi félévben több évre való munkát végeztek el. Online és személyes képzések történtek és zajlanak most is, új honlapok jelentek meg melyek ezzel foglalkoznak, Útmutató megírása az iskolák számára, webináriumok tartása, az Epipen ártámogatásának elérése, Alapvető jogok biztosának állásfoglalása, a szakma aktivizálása különböző kongresszusokon stb.

Az állami szervek is pozitívan állnak hozzá a problémához, de természetüknél fogva az állami-kormányzati gépezet lassan forduló jármű.

Amíg a központ szabályozás nem történik meg, alulról jövő kezdeményezésként nekünk kell az úttörő szerepet felvállalnunk. Ebben mint írtuk a szülők nagyon fontos szerepet játszanak, hisz minden iskolához mi nem tudunk eljutni. A szülők aktivitásához, proaktív szerepéhez mi a muníciót tudjuk nyújtani, amely képzések és elvi szakmai állásfoglalások formájában történik.

Személyes tapasztalatom alapján a legtöbb, gyermekekkel foglalkozó intézmény nagyon pozitívan fogadta az Allergia Képzett Iskola megteremtésére vonatkozó elképzelésünket.

Biztosan lesznek azonban olyan intézmények is akik még nem értik, hogy a biztonság megteremtése az ő érdeküket is szolgálja. Ez természetes folyamat, mivel az ételallergia gyakoriságának emelkedése még nem minden iskolát ért el. Ha az önök gyermeke az első ételallergiás gyermek az intézményben az alapvetően kell, hogy megváltoztass az intézmény hozzáállását. Ha nem, akkor az Önök feladata lesz ez a szép de nehéz feladat. Ha elcsüggednének, mindig jusson eszükbe, hogy a gyermekük biztonsága a tét.

Mi itt vagyunk és minden támogatást megadunk Önöknek.

Szerzők

dr Papp Gábor

AKI program alapítója

1990-ben végeztem a Szegedi Orvostudományi Egyetemen. 1995-ben szereztem csecsemő és germekgyógyéász, 1998-ben Ifjúságvédelem és Iskolaegészségügyi, valamint 2002-ben Gyermektüdőgyógyász szakvizsgát. 30 éve foglalkozom allergiás betegek ellátásásával köztük ételallergiások gondozásával. Jelenleg Szigetváron, Barcson és Pécsen rendelek. Több hazai és külföldi allergológiai szakmai szervezet (magyar-MAKIT, MGYT, HGYE, Amerikai -AAAAI, Európai -EAACI, WAO és éa Brit -BSACI) tagja vagyok. A napi szakmai munkán túl, a legfontosabb feladatomnak az ételallergiások életminőségének és biztonságának javítását tartom.

Allergi Képzett Iskola program

Az Allergia Képzett Iskola program az AKI, az ételallergiás gyermekek biztonságosabb iskolai környezetének megteremtését célozza. Az iskolai környezetet itt a bölcsődétől az egyetemi kollégiumokig bezárólag értjük. Legfontosabb feladatunknak a pedagógusok és az iskolákban dolgozók képzését tartjuk. Fő hangsúlyt a súlyos allergiás reakció az anafilaxia megelőzésre helyezzük, de fontos, hogy minden ehhez kapcsolódó problémával foglalkozzunk.

.

Lépj Velünk Kapcsolatba!

Támogatási lehetőség:
Allergi Képzett Egyesület Számlaszáma
Unicreditbank Kaposvár
10918001-00000119-76530008

AKI egyesület
7900 Szigetvár
József Attila utca 69
06205805149

www.allergiaaziskolaban.hu
info@allergiaaziskolaban.hu